

František Hečko
Červené víno

s. 71

- 1** Čo je témou a hlavnou myšlienkou jednotlivých úryvkov z románu *Červené víno*?

I. úryvok

Téma: *Marek – úspešný žiak vo vinohradníckej škole.*

Hlavná myšlienka: *Nadanie má vyššiu hodnotu ako bohatstvo.*

II. úryvok

Téma: *Marek Habdža odchádza z domu po prázdninách.*

Hlavná myšlienka: *Rodičovská obetavosť nepozná hranice.*

- 2** Vymysli spoločný názov pre oba úryvky. Vyskúšaj viacero nápadov.

- 3** Jazyk Františka Hečka v úryvku vie byť humorný, ale aj básnický. Vyber si možnosť A. alebo B. a vyhládaj:

A. humorné jazykové prostriedky

Uhličitan Vápenatý, Tenvtékacabajce, Nochemikupojďte

B. básnické prostriedky

Ráno je primrazené k zemi...; Srdce si nesie stisnuté v prsiach...; Ale myšlienky sa mu roja ako včely...; na holej zemi Slivnicu a jej kostoly. Trčia z nej do vysokosti ako ostré ošpepy, na ktoré sa napichávajú nebesá...

- 4** Charakterizuj Markovu matku.

obetavá, milujúca, prísna voči sebe, štedrá, pokorná

- 5 a) Aké city prechováva Marek voči svojej matke? Vyjadri svojimi slovami alebo vypíš slová, ktoré jeho city prezrádzajú.

napr. Marek sa desi a červenie. Nasilu chce papierik vrátiť. Ale mamenka už otvárajú bránku... Premáha sa, aby ho neschvátíl závrat... Marek stojí meravo, ba... slzy mu vyvierajú sprostred očí, ale sa premáha a iba opakuje... S pecníkom v rukách Marek chvíľu len stojí, potom trochu pokročí cuvajúc pospiatky, či sa mu obzrie... Ale Marka hreje mamenkin pecník. Pritláča ho k prsiam. Už vie, čo je mamina nežná, krásna, hrdinská – láska.

- b) Prečo Marek hovorí o svojej matke v 3. os. pl., napr. *Prečo mamenka tak bežia?*

Pretože v minulosti sa na znak úcty používalo tzv. onikanie – 3. os. pl.

- 6 a) Vyhľadaj v texte názov dediny, v ktorej Habdžovci bývali, a opis okolitého prostredia.

Vlčindol, priepadlisko sveta

- b) Čo chce autor zvolenými charakteristikami vyjadriť? Napíš svoj názor.

napr. nehostinnosť, zvlčilosť – neludskosť, chudobu, hlad, život na nízkej úrovni

- 7 Ústne vysvetli význam vety, ktorú povedala matka Markovi pri rozlúčke: *Jeden z nás musí sa stadiaľto dostať von... zdravý... A to budeš ty, synáčik! Z významu vety odvod hlavnú myšlienku platnú pre oba úryvky.*

- 8 Doplň údaje.

Literárny žáner: *generačný román*

Téma: *Študent Marek doma na návšteve.*

Hlavná myšlienka: *Matka obetuje všetko, aby vzdelanie pomohlo jej synovi žiť iný, lepší život.*

Hlavná postava: *Marek Habdža*

Vedľajšia postava: *matka*

Prostredie: *dedinské* Obdobie: *20. storočie*

Co si myslím o...

Debatujte na tému *Význam vzdelania v mojom živote.* (Prečo je vzdelávanie potrebné po celý život? Zhodujete sa v názoroch na vzdelanie so svojimi rodičmi?)

Slovníček

chrbátnica – (vojenský) batoh
chalátik – plášťik
závrubka – lem na šatách

predržať (dlhy) – zadržať nad prípustnú lehotu
(ponára zrak) do hábky – tu: do zlého prostredia
paseka – sekanisko, rúbanisko